

CÂTEVA CONSIDERAȚII PRACTICE ÎN LEGĂTURĂ CU INCIDENȚA ART. 75 DIN LEGEA NR. 85/2014 PRIVIND PROCEDURILE DE PREVENIRE A INSOLVENȚEI ȘI DE INSOLVENȚĂ ASUPRA UNOR CATEGORII DE LITIGII AFLATE PE ROLUL INSTANȚEI

Lector univ. dr. **Carmen Adriana Domocoș**
Facultatea de Drept, Universitatea din Oradea
Judecător, Tribunalul Bihor

Abstract

The insolvency is an economic reality which can not be ignored neither by the legislative, nor by the jurisprudence, this procedure being regulated under the Law no. 85/2014, a new law containing new rules in this area. The aim of this law is to create a collective procedure for the protection of the debtor's debts, ensuring equal treatment of all the creditors.

An important part of the doctrine and of the jurisprudence had to interpret the effect of the article from the insolvency law, regarding the suspensive measure in those trials involving the claims of the debtor properties and goods. The jurisprudence is not unanimous regarding the judgements related to the measure of suspension of the trials, considering the connection or the absence of connection of the judgements to the insolvency procedure.

Keywords: creditor, debtor, insolvency, dissolution, suspension, claim, right to claim, Law no. 85/2006, Law no. 85/2014

Insolvența este o realitate economică ce nu mai putea fi ignorată de legislația României post-decembriste, Legea nr. 85/2006¹, și mai recent Legea nr. 85/2014², înscriindu-se în preocupările legiuitorului român, și al celui comunitar de a crea o procedură colectivă cât mai eficientă. Rațiunea instituirii acestei proceduri a fost de

---

¹ Legea nr. 85/2006 publicată în M. Of. nr. 359 din 21 aprilie 2016, în vigoare până în data de 27 iunie 2014.

² Legea nr. 85/2014, publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014.

a crea o procedură colectivă pentru acoperirea pasivului debitorului³ în care unul din principiile de bază să-l reprezinte asigurarea unui tratament egal al creditorilor de același rang.

Urmare a instituirii unei proceduri unice atingerii acestui scop, inițial prin art. 36 din Legea nr. 85/2006, și apoi prin art. 75 din Legea nr. 85/2014 s-a statuat că se suspendă toate acțiunile judiciare, extrajudiciare sau măsurile de executare silită demarate pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului. Suspendarea operează prin efectul legii și trebuie numai constatată, la sesizarea sau cererea persoanei interesată⁴.

În progres evident față de vechea lege a insolvenței – Legea nr. 85/2006 –, actualul Cod al insolvenței a înglobat o serie de soluții legislative, menite a clarifica o parte din efectele născute din aplicarea suspendării *ope legis* a acțiunilor judiciare, extrajudiciare sau a măsurilor de executare silită demarate pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului, dar problematica stabilirii câmpului de acțiune al acestei suspendări speciale continuă să fie de actualitate, practica judiciară îngustând treptat conceptul de „acțiuni pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului”, și nemaidispunând suspendarea anumitor tipuri de acțiuni, uneori cu consecința lipșirii de eficiență a procedurii insolvenței debitorului⁵.

Astfel, o primă categorie de acțiuni, față de care deși constant se invoca de debitorul intrat în insolvență necesitatea suspendării în baza art. 36 din Legea 85/2006, practica judiciară a statuat că nu le sunt aplicabile prevederile respectivului text sunt acțiunile în revendicare.

Atât instanța supremă⁶ cât și alte instanța naționale⁷ au apreciat că prin dispozițiile art. 36 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței (art. 75 alin. 1 din Legea nr. 85/2014), legiuitorul a stabilit să fie suspendate de drept toate acțiunile prin care creditorii societății în insolvență urmăresc realizarea creanțelor împotriva acesteia, urmând ca, ulterior, aceștia să-și realizeze creanța în cadrul procedurii colective demarate prin deschiderea procedurii insolvenței.

În mod aproape unanim s-a statuat în practică că, această soluție legislativă nu vizează însă toate acțiunile, indiferent de natura lor, pe care debitorul falit le are, ci

---

³ Art. 2 din Legea nr. 85/2014.

⁴ I. Turcu, *Codul insolvenței – Legea nr. 85/2006. Comentarii pe articole*, ed. a 5-a, Ed. C.H. Beck, București, 2015, p. 231

⁵ F. Popa, *Punct de vedere asupra domeniului de aplicare a prevederilor art. 36 din Legea nr. 85/2006 în ceea ce privește „acțiunile judiciare în realizarea unei creanțe”*, p. 4, disponibil pe <https://drept.uvt.ro/administrare/files/1481045737-lect.-univ.-dr.-florina-popa.pdf>.

⁶ Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția I civilă, Decizia nr 1409/15.05.2014 disponibilă în extras pe <http://www.medierenet.ro/2015/03/17/hotarare-iccj-privind-actiunea-in-revendicare-formulata-impotriva-unei-societati-in-insolventa/#.WeX3VVu0OUM>.

⁷ A se vedea, în acest sens, Curtea de Apel București, decizia comercială nr. 183/2008 disponibilă în extras pe www.jurisprudenta.org/Idoc.ashx?i=2&y=2008&d=200000000506586.

doar a celor personale vizând realizarea creanțelor împotriva falitului. Ori, în motivarea soluțiilor de inaplicare a măsurii suspendării prevăzute de art. 36 din Legea nr. 85/2006 (art. 75 alin. 1 din Legea nr. 85/2014)) s-a reținut că acțiunea în revendicare nu este o acțiune în realizarea creanței împotriva averii debitorului de natura celor vizate de art. 36 din Legea nr. 85/2006, fiind o acțiune prin care se urmărește valorificarea unui drept real și nu a unui drept de creanță asupra pârâtei aflate în procedura insolvenței.

Pornind de la natura acțiunilor în revendicare, ca acțiuni prin care se valorifică drepturi reale, tot în practică s-au pronunțat o serie de soluții de speță⁸ prin care practic printr-o asimilare a regimului juridic al celor două tipuri de acțiuni s-a refuzat a se face aplicarea prevederilor art. 36 din Legea nr. 85/2006 dispunând-se continuarea judecății și admiterea acțiunilor reclamanților cărora nu le-a fost achitat prețul pentru vânzarea unor bunuri imobile anterior intrării în procedura insolvenței a cumpărătorului debitor, și care paralel cu depunerea declarației de creanță pentru prețul neîncasat, au promovat pe calea acțiunii separate o acțiune în rezoluțiune fundamentată pe prevederile art. 1020-1021 din Codul civil de la 1864⁹ solicitând rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare ca urmare a neplății prețului de către cumpărătorul debitor și radierea din cartea funciară a dreptului de proprietate al debitorului cumpărător.

Raționamentul admiterii celor două tipuri de acțiune îl reprezintă catalogarea lor ca fiind acțiuni prin care se valorifică un drept real, adică acel drept subiectiv civil patrimonial în temeiul căruia titularul său își poate exercita prerogativele asupra unui lucru în mod direct și nemijlocit, fără concursul altei persoane, și nu un drept de creanță¹⁰.

Dacă cu privire la acțiunea în revendicare, inaplicabilitatea măsurii suspendării prevăzută de art. 36 din Legea nr. 85/2006 este evidentă, acțiunea în revendicare fiind destinată valorificării și apărării dreptului real de proprietate asupra bunului aflat în posesia debitorului aflat în insolvență, cu privire la admiterea acțiunilor în rezoluțiunea sau rezilierea unor contracte de vânzare-cumpărare translativ de proprietate pe motivul neplății prețului de către cumpărătorul intrat în procedura insolvenței ne exprimăm rezerve cu privire la posibilitatea promovării sau continuării soluționării după intrarea în insolvență a debitorului cumpărător care nu a plătit prețul.

---

⁸ Tribunalul Bihor, s. com. nr.89 din 03.02.2015 nepublicată, Curtea de Apel Timișoara, Secția comercială, Decizia nr. 2593 din 27.10.2009 disponibilă în extras pe www.scj.ro/SE/rezumat2009/SEr2593.htm, Curtea de Apel Oradea, Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr. 352/P din 3 mai 2010 nepublicată.

⁹ În vigoare până în data de 1 octombrie 2011.

¹⁰ Andreea Deli-Diaconescu, *Implicațiile suspendării legale a acțiunilor în realizarea creanțelor împotriva debitorului în raport de procedura dreptului comun*, disponibil pe http://www.unpir.ro/old/site/phoenix/pdf/revista58_articol.pdf, p. 7.

Catalogarea unei acțiuni în reziliere/rezoluțiune fundamentată pe prevederile art. 1549 și urm. Cod civil (corolarul art. 1020-1021 din Codul civil de la 1864) ca nefiind una ce vizează stabilirea unui drept de creanță sau executarea creanței prin „întoarcerea” a însuși bunului în patrimoniul vânzătorului, și deci „nevizate” de cerința suspendării impuse de art. 75 din Legea nr. 85/2014 nu apreciem a fi una conformă literei și spiritului procedurii insolvenței. Din momentul vânzării bunului acesta a ieșit din patrimoniul vânzătorului, acesta pierzându-și dreptul real de proprietate valorificabil pe calea acțiunilor reale, devenind titularul unui drept de creanță, supus în privința valorificării lui, după deschiderea procedurii insolvenței, procedurii colective prevăzută de Legea insolvenței.

La momentul deschiderii procedurii insolvenței întregul patrimoniu al firmei debitoare se constituie ca și garanție a creanțelor tuturor debitorilor, în scopul „asigurării unui tratament egal al creditorilor de același rang” și „recunoașterii drepturilor existente ale creditorilor și respectarea ordinii de prioritate a creanțelor, având la bază un set de reguli clar determinate și uniform aplicabile”. În sensul Legii nr. 85/2014 averea debitorului reprezintă totalitatea bunurilor și drepturilor sale patrimoniale, inclusiv cele dobândite în cursul procedurii insolvenței, care pot face obiectul executării silite potrivit Codului de procedură civilă¹¹.

Prin recunoașterea admisibilității acțiunilor în reziliere/rezoluțiune promovate după deschiderea procedurii insolvenței pentru neplata prețului pentru bunurile imobile și cele mobile corporale s-ar crea un dezechilibru față de furnizorii de servicii sau bunuri ce nu mai pot fi rambursate în natură, s-ar realiza o discriminare între titularii unor creanțe împotriva averii debitorului, creanță provenită din vânzarea unui bun imobil sau mobil corporal aflat în natură averea debitorului, și toate celelalte creanțe: vânzări de bunuri mobile corporale sau corporale care nu se mai găsesc în natură în averea debitorului, impozite și taxe, împrumuturi etc., în condițiile în care insolvența este consecința imposibilității plății datoriilor certe, lichide și exigibile indiferent se sursa nașterii lor.

Tot în sfera acțiunilor judiciare nesupuse suspendării la data intrării în insolvență se înscrie și acțiunea în rezoluțiunea unui contract de asociere în participațiune¹² fiind cert și evident că solicitarea pronunțării unei hotărâri judecătorești care să consfințească rezoluțiunea unei înțelegeri contractuale menite derulării unei activități comerciale nu se circumscrie sferei acțiunilor vizate de textele de lege analizate. În măsura în care capătului principal de cerere îi este alăturat și un capăt accesoriu prin care se invocă creanțe față de debitorul intrat în insolvență, apreciem că se impune disjungerea acestor capete de cerere și suspendarea soluționării lor în baza art. 75 din Legea nr. 85/2014, urmând ca soluționarea pretențiilor respective să se facă potrivit regulilor generale și colective ale insolvenței.

¹¹ Art. 5 pct. 5.

¹² Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Comercială, decizia nr 2593 din 27 octombrie 2009 disponibilă în extras pe www.scj.ro/SE_rezumate2009/SE_r2009.htm.

În mod similar, s-a stabilit¹³ că acțiunile având ca obiect acțiunile prin sunt formulate capete de cerere în obligația de a face¹⁴ sau prin care se solicită instanțelor pronunțarea unor hotărâri care să țină loc de acte translativ de proprietate pe care semnatarii unor înțelegeri anterioare refuză să le semneze în forma cerută de legislația anterioară exced sferei de aplicare a măsurii suspendării prevăzute de art. 36 din Legea nr. 85/2004 (art. 75 din Legea nr. 85/2014). Soluția este justă, aceste acțiuni fiind veritabile acțiuni în valorificarea unor drepturi reale certe dobândite de titularii lor în baza înțelegerii contractuale încheiate anterior între părți.

Tot într-o soluție de speță¹⁵ s-a stabilit că acțiunea pauliană prin care se încearcă readucerea în patrimoniul societății intrată în procedura insolvenței a unui bun nu este supusă suspendării în baza textelor de lege analizate. Fiind vorba de o acțiune ce are ca și finalitate întregirea patrimoniului debitoarei intrată în insolvență, și deci nu de o acțiune pentru realizarea unei creanțe împotriva averii debitorului soluția adoptată de instanța de fond este justă. În ceea ce privește creanța creditorului ce a inițiat acțiunea pauliană, valorificarea de către acesta a creanței sale pentru protejarea căreia a demarat acțiunea pauliană urmează a fi făcută alături de celelalte creanțe în procedura generală a insolvenței.

Și în materia litigiilor de muncă a fost nevoie de intervenția instanțelor de control judiciar¹⁶ pentru a clarifica că nu orice tip de acțiune îndreptată împotriva societății comerciale intrată în procedura insolvenței este supusă suspendării *ope legis* prevăzută de art. 36 din Legea nr. 85/2006 (art. 75 din Legea nr. 85/2014). Soluționarea oricărui capăt de cerere ce nu are ca și finalitate realizarea unui drept de creanță împotriva societății intrată în procedura insolvenței nu este supusă măsurii procesuale a suspendării, litigiile respective vizând rezolvarea unor probleme juridice ce exced competența judecătorului sindic și procedurii speciale a insolvenței.

O soluție care respectă spiritul Legii nr. 85/2014, dar ocolește litera art. 75 din Legea nr. 85/2014 este cea dată de instanța supremă într-o decizie de speță¹⁷, prin care a statuat că din interpretarea literală a dispozițiilor art. 36 din Legea nr. 85/2006 (art. 75 din Legea nr. 85/2014), rezultă că suspendarea de drept

---

¹³ Curtea de Apel Craiova, Secția comercială, decizia nr. 460 din 8 mai 2008, nepublicată, Curtea de Apel Oradea, Secția Comercială, de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr. 198 din 22.02.2010 disponibilă în extras pe www.jurisprudenta.com/speta/recurs-comercial-judec%C4%83rii-cauzei-%AEn-temeiul-art36-din-legea-85-2006-art36-din-legea-85.

¹⁴ Tribunalul Dolj, Secția I civilă, Decizia nr. 2431 din 8 decembrie 2008 disponibilă în extras pe <https://www.jurisprudenta.com/jurisprudenta/speta-w13fu42/>.

¹⁵ Curtea de Apel Oradea, Secția Comercială, de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr. 183/C din 7 mai 2009 nepublicată.

¹⁶ Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția a doua civilă, Decizia nr. 1562 din 2015 disponibilă în extras pe <http://bibliotecahamangiu.ro/decizia-1562-2015-iccj-sectia-a-ii-a-civila-pj-1122530>.

¹⁷ Înalta Curte de Justiție și Casație, Secția I civilă, decizia nr. 285 din 04 decembrie 2015 disponibilă, în extras, pe <https://legeaz.net/spete-civil-iccj-2016/decizia-285-2016/>.

reglementată de textul de lege indicat intervine numai în cazul acțiunilor care au ca obiect realizarea creanțelor asupra debitorului sau a bunurilor sale, iar nu în cazul oricăror acțiuni având un obiect patrimonial, indiferent de natura lor, îndreptate împotriva debitorului. În speță, Înalta Curte a reținut ca cererea prin care reclamantul a solicitat instanței să oblige parata, societate în insolvență, să retragă materialul, apreciat ca defăimător, de pe pagina de web a pârâtei și de a publica în ziarul deținut de pârâtă, hotărârea de admitere a acțiunii, are ca obiect principal o obligație de a face, iar nu de „realizare a creanțelor creditorului îndreptată împotriva debitorului”. De asemenea, nici cererea de obligare a pârâtei la plata sumei de 50.000 de euro, în echivalent în lei la data plății, pentru atingerea adusă onoarei, reputației și imaginii publice a reclamantului, nu este o creanță a cărei certitudine și întindere să poată fi determinată în procedura insolvenței, ci pe calea dreptului comun, astfel că, în speță, nu se justifică măsura suspendării judecării cauzei.

Singura problemă juridică în discuție este evident, cea care vizează capătul de cerere prin care se solicită obligarea firmei aflate în insolvență la plata unor sume de bani, deci la nașterea unui drept de creanță prin procedura unei cereri de drept comun, și nu a procedurii prevăzută de Codul insolvenței. Deși corectă din punct de vedere moral, soluția este criticabilă prin statuarea fără indicarea unor criterii juridice obiective a motivului pentru care o astfel de cerere în realizarea unei creanțe este „sustrasă” măsurii suspendării față de alte acțiuni în realizarea creanțelor împotriva averii debitorului supuse măsurii suspendării.

În opinia noastră, prevederile art. 75 din Legea nr. 85/2014 sunt clare și neinterpretabile în privința necesității suspendării acțiunilor judiciare destinate realizării creanțelor asupra averii debitorului, cererea din speța de mai sus încadrându-se în această categorie, și atâta vreme cât nu sunt stabilite criterii obiective și clare de „catalogare” a acțiunilor judiciare destinate realizării creanțelor asupra averii debitorului, nu îi este permis instanței judecătorești să le separe și trateze într-un alt regim juridic.